

Lärohandledning av
Jenny Edvardsson

Med KNÄPPTA HÄNDER på PRESSBYRÅNS KUNDTOALET

ANNELIE ADAMSDOTTER

BONNIER
CARLSEN

Introduktion

Vad skoj att du och dina elever ska läsa och arbeta med boken *Med knäppta händer på Pressbyråns kundtoalett* av **Annelie Adamsdotter**. Jag hoppas att du kommer att ha glädje av lärarhandledningen som jag har tagit fram. I handledningen får du först en kort sammanfattning av boken och författaren till den. Därefter tydliggörs hur boken kan kopplas till Gy11. Sist presenteras olika uppgifter som du kan använda i klassrummet före, under och efter läsningen. Du behöver inte arbeta med alla uppgifter. Välj de som du upplever är mest relevanta för dig och din klass.

Lycka till med läsningen och arbetet i klassrummet!

Jenny Edvardsson

Legitimerad lärare i svenska, historia och svenska som andraspråk mot SFI

Om boken

Hilda läser sista terminen på gymnasiet när hon upptäcker att hon är gravid. Det är inte optimalt med tanke på att kyrkan spelar en stor roll i Hildas familj och sex utanför äktenskapet inte riktigt är tillåtet. Det är inte heller optimalt, då hon inte vet vem som är pappa till barnet. Hon har faktiskt tre tänkbara kandidater. I *Med knäppta händer på Pressbyråns kundtoalett* får man följa Hildas humoristiska och brutalt ärliga böner under graviditeten samtidigt som man får en inblick i hennes smått komplicerade kärleks- och familjerelationer.

Om författaren

Annelie Adamsdotter är författare och gymnasielärare i svenska.

Med knäppta händer på Pressbyråns kundtoalett är hennes första roman för unga vuxna.

Foto: Emelie Asplund

Koppling till Läroplan för gymnasieskolan

Med knäppta händer på Pressbyråns kundtoalett är en bok som passar att läsa på gymnasiet. Den kan med fördel användas i svenskämnet och stöd kan tas i svenskämnets syfte där det står att skön- litteratur ska användas ”som källa till självinsikt och förståelse av andra människors erfarenheter, livsvillkor, tankar och föreställningsvärldar. Den ska utmana eleverna till nya tankesätt och öppna för nya perspektiv” (Gy11). Boken kan också användas för att närma sig frågor som handlar om relationer, sexualitet och jämställdhet. Det är frågor som betonas i de två inledande kapitlen i Läroplan för gymnasieskolan, Gy11. Det står exempelvis:

Skolan har ett ansvar för att eleverna återkommande i utbildningen får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer. Utbildningen ska därigenom främja alla elevers hälsa och välbefinnande samt stärka deras förutsättningar att göra medvetna och självständiga val. (Gy11)

Skolan ska aktivt verka för jämställdhet. Skolan ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för kvinnor och män. Genom undervisningen ska eleverna utveckla kunskaper om könsmonster och hur de kan påverka människors livsval och livsvillkor. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska hur normer, värderingar och strukturer kan begränsa kvinnors och mäns makt att forma såväl samhället som sina egna liv. (Gy11)

Före läsning

Vi börjar med titel och bokomslag

Med knäppta händer på Pressbyråns kundtoalett är bokens titel. Vilka associationer får eleverna när de hör ”med knäppta händer”? Vad innebär att ha knäppta händer och när har man knäppta händer? Låt eleverna först få fundera på egen hand, därefter dela med sig av sina tankar till en klasskompis. Avsluta med att lyfta parens tankar i helklass.

Låt eleverna få se bokens omslagsbild. Vilken känsla förmedlar den? Hur bidrar form och färg till denna känsla? Låt eleverna dela med sig av sina tankar till varandra. Avsluta med att läsa bokens baksidestext för att introducera eleverna till bokens handling.

Under läsning

Gemensam läsning, loggskrivande och textsamtal

Boken väcker många tankar och det gör att den därför passar bra att samtala om. Läs gärna boken i helklass och dela upp läsningen i lässtopp om ca 50 sidor/stopp (6 lässtopp). Låt elevernas tankar och frågor om boken vara utgångspunkt för textsamtal och ha textsamtal i smågrupper (5-6 elever/grupp) i samband med varje lässtopp. Eleverna kan få skriva ner sina tankar och frågor om boken i en enkel läslogg kallad **Text & Tanke**. Den kan exempelvis se ut så här och allt eftersom eleverna fyller i sina reflektioner lägger de också till nya rader i loggen:

Exempel på Text & Tanke-logg

Text Här skriver du in de citat, sidor eller kapitel i boken som du reagerat på.	Tanke Här skriver du in de reflektioner som du fick när du läste citatet, sidorna eller kapitlet.

Loggarna har eleverna med sig till textsamtalen och tillsammans lyfter de fram sådant som de reagerat på under sin läsning. Du kan styra samtalen genom att be eleverna fokusera på en eller ett par av sina reflektioner från läsprotokollen. Du kan också bygga på med egna frågor, till exempel om det finns en specifik händelse som du skulle vilja låta eleverna samtala om.

Skapa en Spotify-lista till boken

Låt eleverna välja en av bokens karaktärer och under sin läsning plocka ut fem händelser eller situationer i boken där denna karaktär är med. Därefter får eleverna välja vilken låt de tänker det är som ska spelas till respektive händelse eller situation. De samlar låtarna i en Spotify-lista och presenterar sedan en av händelserna muntligt för sina klasskompisar. Varför har de valt just denna händelse? Vilken låt är det som de valt till denna händelse och varför just denna låt? Sist men inte minst får de spela upp den valda låten.

Efter läsning

Diskussionsuppgifter

När boken är utläst kan det vara intressant att lyfta vissa aspekter för att diskutera vidare. Här nedan finns några förslag på diskussionsfrågor grupperade utifrån tema. Frågor kan också användas till kortare eller längre skrivuppgifter under eller efter läsningen av boken.

Graviditet

Hur reagerar Hilda när hon får veta att hon är gravid? Ge exempel från boken.

Skulle Hilda ha kunnat agera/reagera på andra sätt? Hur skulle det i så fall ha påverkat henne och hennes omgivning?

Vem kan man vända sig till om man får reda på att man är gravid?

Hilda väljer till en början att inte berätta om sin graviditet för de eventuella papporna. Gör hon rätt? Vad tycker du?

Religion

Hur påverkas Hilda av att växa upp i ett religiöst hem? Ge exempel från boken.

Inom många religioner är det inte tillåtet med sex före äktenskapet. Vad kan detta bero på?

Hur har synen på sex före äktenskapet förändrats genom historien?

Manlig och kvinnlig sexualitet

Vad tänker du om bokens skildringar av manlig respektive kvinnlig sexualitet? Finns det någon skillnad i skildringarna eller i synen på vad en man respektive en kvinna får göra eller får känna?

Finns det normer i samhället som styr vad som ses som okej sex? Finns det i så fall samhällsnormer som säger vad som är okej för en man respektive en kvinna att göra i samband med sex? Ge exempel.

Vad krävs för att normer, beteenden eller traditioner ska ändras?

Tycker du det finns skillnader på hur kärlek skildras i denna bok jämfört med hur du tänker dig kärlek?

Familjerelationer

Hur skulle du vilja beskriva Hildas familj och hennes relationer till de olika familjemedlemmarna?

Hur påverkar Hildas relationer till de olika familjemedlemmarna hennes agerande och val i samband med graviditeten?

Finns det något från Hildas familj som du kan känna igen dig i eller relatera till?

Kreativt skapande – gör om boken till en serie

I denna uppgift får eleverna skapa en serie av romanen. De kan utgå från ett vanligt A4-papper som delas in i fyra till sex rutor.

Vilka personer och händelser ska vara med i de olika serierutorna för att sammanfatta romanen?

Vad ska personerna säga?

Vilka onomatopoetiska uttryck ska användas för att förstärka serien?

När eleverna skapat sina serier kan ni ha en vernissage i klassrummet där eleverna får ta del av varandras skapande.

